ADS ANKER

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA ANTONIA TIZZANA

přednesené dne 27. února 2003 [1]

1. Usnesením ze dne 24. července 2001 položil Arbeitsgericht Bielefeld (Německo) Soudnímu dvoru na základě článku 234 ES dvě předběžné otázky týkající se výkladu směrnice Rady 94/45/ES ze dne 22. září 1994 o zřízení evropské rady zaměstnanců nebo vytvoření postupu pro informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci v podnicích působících na území Společenství a skupinách podniků působících na území Společenství [2] (dále jen „směrnice"). Arbeitsgericht Bielefeld se zejména ptá, zda podnik působící na území jednoho členského státu Společenství, který plní funkci ústředního vedení skupiny podniků působící na území Společenství ve smyslu směrnice, má povinnost poskytnout informace ostatním podnikům skupiny působícím v jiných členských státech, pokud tyto posledně jmenované obdržely žádost od interní rady zaměstnanců o informaci, kterou nevlastní, a v případě kladné odpovědi, jaký je rozsah této povinnosti.

I – Právní rámec

A – *Příslušná ustanovení směrnice*

2. Článek 1 směrnice stanoví:

„1. Cílem této směrnice je zdokonalit právo na informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci v podnicích a skupinách podniků působících na území Společenství.

2. Za tímto účelem se v každém podniku a v každé skupině podniků působící na území Společenství, je-li podána žádost postupem podle čl. 5 odst. 1, zřizuje evropská rada zaměstnanců nebo postup informování

1 — Původní jazyk: italština.

2 — Úř. věst. L 254, s. 64. Jelikož byla směrnice založena na čl. 2 odst. 2 Dohody o sociální politice připojené k Protokolu č. 14 Smlouvy o ES, nevztahovala se původně na Spojené království. Její použití bylo dále rozšířeno i na tento členský stát směrnicí Rady 97/74/ES z 15. prosince 1997 (Úř. věst. L 10, s. 22).

zaměstnanců a projednání se zaměstnanci s cílem informovat tyto zaměstnance a projednávat s nimi za podmínek, způsoby a s účinky stanovenými v této směrnici.

[...]

4. Nestanoví-li dohody podle článku 6 širší oblast působnosti, vztahují se pravomoci a působnost evropských rad zaměstnanců a postupy informování zaměstnanců a projednání s nimi zavedené k dosažení cíle podle odstavce 1 v případě podniku působícího na území Společenství na všechny závody umístěné v členských státech a v případě skupiny podniků působící na území Společenství na všechny podniky této skupiny umístěné v členských státech.

[...]"

3. Článek 2 odst. 1 směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

a) ‚podnikem působícím na území Společenství' podnik zaměstnávající alespoň 1000 zaměstnanců v členských státech a alespoň ve dvou různých členských státech alespoň 150 zaměstnanců v každém z nich;

b) ‚skupinou podniků' skupina zahrnující řídící podnik a řízené podniky;

c) ‚skupinou podniků působící na území Společenství' skupina podniků, která splňuje následující podmínky:

— zaměstnává alespoň 1000 zaměstnanců v členských státech;

— zahrnuje alespoň dva podniky členy skupiny v různých členských státech;

— alespoň jeden podnik člen skupiny zaměstnává alespoň 150 zaměstnanců v členském tátu a jiný podnik

člen skupiny zaměstnává alespoň 150 zaměstnanců v jiném členském státu;

[...]

e) ‚ústředním vedením' ústřední vedení podniku působícího na území Společenství nebo, v případě skupiny podniků působící na území Společenství, řídícího podniku.

[...]"

4. Článek 3 odst. 1 směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se ‚řídícím podnikem' rozumí podnik, který může vykonávat dominantní vliv v jiném podniku (‚řízený podnik'), například v důsledku vlastnictví, finanční účasti nebo předpisů, které ji upravují."

5. Článek 4 směrnice stanoví:

„1. Za vytvoření podmínek a prostředků nezbytných ke zřízení evropské rady zaměstnanců nebo k vytvoření postupu informování a projednání podle čl. 1 odst. 2 v podniku nebo skupině podniků působící na území Společenství odpovídá ústřední vedení.

2. Není-li ústřední vedení umístěno v některém členském státu, odpovídá podle odstavce 1 zástupce ústředního vedení v členském státu, kterého je popřípadě třeba jmenovat.

Není-li takový zástupce jmenován, odpovídá podle odstavce 1 vedení závodu nebo podniku skupiny, který zaměstnává nejvyšší počet zaměstnanců v některém členském státě.

3. Pro účely této směrnice se zástupce či zástupci nebo, nejsou-li jmenováni, vedení podle odstavce 2 druhého pododstavce považují za ústřední vedení."

6. Článek 5 odst. 1 směrnice stanoví:

„Za účelem dosažení cíle podle čl. 1 odst. 1 zahájí ústřední vedení jednání o zřízení evropské rady zaměstnanců nebo o vytvoření postupu informování a projednání z vlastního podnětu nebo na písemnou žádost alespoň sta zaměstnanců nebo jejich zástupců alespoň ze dvou podniků nebo závodů umístěných alespoň ve dvou různých členských státech."

skupiny podniků působící na území Společenství, jež se nacházejí na jeho území, a zástupci zaměstnanců podniků nebo popřípadě zaměstnanci dodržovali povinnosti stanovené touto směrnicí nezávisle na tom, zda je ústřední vedení umístěno na jeho území.

2. Členské státy zajistí, aby podniky na žádost stran dotčených použitím této směrnice poskytovaly údaje o počtu zaměstnanců uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. a) a c).

7. Článek 6 odst. 1 směrnice stanoví:

„Ústřední vedení a zvláštní vyjednávací výbor musí jednat v duchu spolupráce, aby dosáhly dohody o způsobech provádění informování zaměstnanců a projednání s nimi uvedených v čl. 1 odst. 1."

3. Pro případ nedodržování této směrnice přijmou členské státy vhodná opatření; zejména dbají, aby byla k dispozici správní nebo soudní řízení, která umožní domoci se splnění povinností vyplývajících z této směrnice.

[...]"

8. Článek 11 směrnice stanoví:

„1. Každý členský stát dbá na to, aby vedení závodů podniku působícího na území Společenství a vedení podniků, které jsou členy

9. Konečně čl. 14 odst. 1 směrnice stanoví:

„Členské státy přijmou právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu

s touto směrnicí nejpozději do 22. září 1996 nebo zajistí, aby nejpozději k uvedenému dni sociální partneři zavedli nezbytná opatření prostřednictvím dohod, členské státy musí přijmout veškerá nezbytná opatření, která jim umožní kdykoli zajistit výsledky uložené touto směrnicí. Neprodleně o tom uvědomí Komisi."

B – *Německá právní úprava*

10. Spolková republika Německo provedla směrnici zákonem Gesetz über Europäische Betriebsräte (zákon o evropských radách zaměstnanců) ze dne 28. října 1996 (dále jen „EBRG") [3].

11. Na základě čl. 2 odst. 1 EBRG platí tento zákon pro podniky se sídlem v Německu působící na území Společenství a pro skupiny podniků působící na území Společenství, pokud má řídící podnik sídlo na území Německa. Na základě čl. 2 odst. 2 se však tento zákon vztahuje i na případy, kdy ústřední vedení není umístěno na německém území; například pokud jde o ustanovení týkající se počtu zaměstnanců na německém území (čl. 4 EBRG), výkonu práva na informace (čl. 5 odst. 2 EBRG), určení řídícího podniku (čl. 6 EBRG) a zprávu o orgánech zastupujících zaměstnance ve Spolkové republice Německo (čl. 35 odst. 2 EBRG).

12. Článek 5 EBRG stanoví:

„1. Ústřední vedení musí zástupcům zaměstnanců na jejich žádost poskytnout informace o průměrném celkovém počtu zaměstnanců a jejich rozložení v členských státech, podnicích a závodech, jakož i o struktuře podniku nebo skupiny podniků.

2. Rada zaměstnanců nebo ústřední rada zaměstnanců může nárok podle odstavce 1 uplatnit vůči místnímu vedení závodu nebo podniku; to je povinno obstarat si údaje a podklady nezbytné pro poskytnutí informace u ústředního vedení." [4]

3 — BGBl. 1996 I, s. 1548.

4 — *Neoficiální překlad.*

II – Skutkový stav, řízení před vnitrostátním soudem a předběžné otázky

13. Ve sporu probíhajícím před Arbeitsgericht Bielefeld proti sobě stojí německá společnost ADS Anker GmbH (dále jen: „ADS Anker") a rada zaměstnanců této společnosti (dále jen: „rada zaměstnanců").

14. Z postupujícího usnesení vyplývá, že ADS Anker patří ke skupině podniků působící na území Společenství, jejíž mateřská společnost má sídlo ve Švýcarsku. Z usnesení dále vyplývá, že ADS Anker je řízena společností Anker BV se sídlem v Nizozemsku, která vlastní obchodní podíly jiných společností skupiny Anker usazených v různých členských státech. Podnikem skupiny Anker, který zaměstnává nejvyšší počet zaměstnanců v jednom členském státě, je britský podnik RIVA.

15. V předmětné skupině nebyla zřízena evropská rada zaměstnanců, ani nebyl vytvořen postup pro informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice. Pro nápravu tohoto stavu rada zaměstnanců požádala ADS Anker na základě čl. 5 odst. 2 EBRG, aby jí sdělila informace uvedené v čl. 5 odst. 1 EBRG a označila orgány zástupců zaměstnanců a jejich zástupce, jež se mají jménem zaměstnanců podniků nebo jménem zaměstnanců jim podřízených podniků podílet na zřízení evropské rady zaměstnanců. Po zamítnutí žádosti společností ADS Anker se rada zaměstnanců obrátila na postupující soud, aby se domohla vyhovění své žádosti.

16. ADS Anker se brání tvrzením, že nemůže splnit povinnost obstarat si informace, které jsou po ní požadovány podle čl. 5 odst. 2 EBRG, protože jak přímá mateřská společnost se sídlem ve Švýcarsku, tak holandská společnost skupiny Anker BV jí odmítají předmětné informace poskytnout. Společnost ADS Anker rovněž tvrdí, že podle německé právní úpravy nemůže získat informace, které vlastní jiné podniky umístěné mimo Německo.

17. Postupující soud však konstatoval, že argumentace ADS Anker je nepodložená, pokud na základě povinnosti vyplývající ze směrnice, zvláště z čl. 4 odst. 1 a čl. 5 odst. 1 této směrnice, a dále z vnitrostátních ustanovení provádějících tuto směrnici, je ústřední vedení se sídlem v jiném členském státě povinno poskytnout ADS Anker informace uvedené v čl. 5 odst. 1 EBRG.

18. Postupující usnesení závěrem uvádí, že pokud by byl tento výklad správný, a bylo by tedy namístě potvrdit existenci takovéto

povinnosti, bylo by třeba zkoumat, zda je na základě těchto ustanovení ústřední vedení povinno poskytnout ADS Anker kromě informací upravených čl. 5 odst. 1 EBRG i informace týkající se označení orgánů zastupujících zaměstnance a jejich zástupců, kteří se mají jménem zaměstnanců podniku nebo jménem zaměstnanců jim podřízených podniků podílet na zřízení evropské rady zaměstnanců.

19. Za účelem vyjasnění těchto pochybností rozhodl Arbeitsgericht Bielefeld přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Vyžaduje směrnice 94/45/ES o zřízení evropské rady zaměstnanců nebo vytvoření postupu pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci podniků nebo skupin podniků působících na území Společenství, zejména její články 4 a 11, aby podnik se sídlem ve Spojeném království, který je na základě čl. 4 odst. 2 druhého pododstavce a odst. 3 směrnice považován za ústřední vedení, nebo podnik se sídlem v Nizozemsku, který představuje ústřední vedení řídícího podniku ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. e) a čl. 3 odst. 1 směrnice, byl povinen poskytnout informace jinému podniku se sídlem ve Spolkové republice Německo, který patří do téže skupiny podniků, týkající se společností a závodů skupiny, jejich právní formy, jejich struktury zastupování a průměrného celkového počtu zaměstnanců, jakož i jejich rozložení mezi různými členskými státy a podniky?

2) V případě kladné odpovědi Soudního dvora na první otázku, zahrnuje informační povinnost i označení orgánů zástupců zaměstnanců a jejich zástupců, kteří se mají jménem zaměstnanců podniků nebo jménem zaměstnanců jim podřízených podniků podílet na zřízení evropské rady zaměstnanců?“

III – Řízení před Soudním dvorem

20. V písemné části řízení předložily Soudnímu dvoru svá vyjádření rada zaměstnanců, ADS Anker, Spolková republika Německo a Komise Evropských společenství. Rada zaměstnanců, ADS Anker a Komise se rovněž účastnily jednání konaného dne 5. prosince 2002.

IV – Právní posouzení

A – *K první předběžné otázce*

21. Podstatou první předběžné otázky postupujícího soudu je, zda jsou členské státy povinny na základě článků 4 a 11 směrnice uložit podniku usazenému na jejich území, který je třeba považovat za ústřední vedení skupiny podniků působících na území Společenství ve smyslu směrnice, povinnost poskytnout podnikům skupiny usazeným v jiných členských státech informace požadované na těchto jiných podnicích interními orgány zastupujícími zaměstnance, pokud tyto informace tyto podniky nevlastní a pokud jsou nezbytné k zahájení jednání o zřízení evropské rady zaměstnanců nebo pro vytvoření postupu pro informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci.

22. Než odpovím na tuto otázku, je dle mého názoru třeba zdůraznit, že ani postupující soud, ani žádný z dotčených účastníků tohoto řízení nepochybují o povinnosti členských států uložit ústřednímu vedení ve smyslu čl. 4 odst. 1 směrnice povinnost poskytovat informace zaměstnancům, kteří hodlají zahájit jednání o zřízení evropské rady zaměstnanců. V tomto směru jsem se ostatně již obsáhle vyjádřil ve svém stanovisku ve věci C-440/00, Kühne & Nagel [5].

23. Krom toho nejsou ani žádné pochybnosti, zvláště po rozsudku Bofrost*, pokud jde o povinnost všech podniků skupiny poskytovat ve smyslu čl. 11 odst. 2 směrnice svým zaměstnancům „[...] nezbytné informace, aby mohli posoudit, zda mají či nemají právo požadovat zahájení jednání, a případně podat za tímto účelem žádost v náležité formě“ [6]. Tímto rozsudkem Soudní dvůr ve skutečnosti s konečnou platností objasnil, že rozsah povinností vyplývajících ze směrnice „nemůže být ze strany zaměstnavatelů omezen pouze na ústřední vedení“ [7].

24. Co však naopak v projednávané věci vzbuzuje pochybnosti je, zda trojúhelník ústřední vedení-podniky-zaměstnanci, ve kterém nepochybně existuje tok informací mezi ústředním vedením a zaměstnanci, jakož i mezi podniky a zaměstnanci, musí zahrnovat rovněž tok informací mezi ústředním vedením a podniky. Jinými slovy je

5 — Stanovisko ze dne 11. července 2002, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí.

6 — Rozsudek ze dne 29. března 2001, C-62/99, Bofrost* (Recueil, s. I-2579, bod 38).

7 — Viz výše uvedený rozsudek ze dne 29. března 2001, Bofrost*, bod 31.

otázkou, zda je informační povinnost uložena jak vertikálně, tak i horizontálně, a tedy zda na základě této směrnice přísluší tato povinnost i ústřednímu vedení vůči ostatním podnikům skupiny, zejména pokud interní orgány zastupující zaměstnance požádaly tyto podniky o informace nezbytné pro zahájení jednání o zřízení evropské rady zaměstnanců a tyto podniky tyto informace nevlastní.

25. ADS Anker má za to, že je třeba na tuto otázku odpovědět záporně. Podle jejího názoru povinnost ústředního vedení poskytovat informace jiným podnikům skupiny nevyplývá z textu směrnice. V důsledku toho je ústřední vedení povinno poskytnout informace nezbytné k zahájení jednání o zřízení evropské rady zaměstnanců pouze tehdy, pokud o tyto informace požádají přímo zaměstnanci. ADS Anker dodává, že tento závěr je odůvodněn úvahou, že vzhledem k tomu, že o poskytnutí informací žádají zaměstnanci, musí také sami učinit vše potřebné, aby tyto informace od ústředního vedení získali. Požadavek, aby informace požadované zaměstnanci získával prostřednictvím žaloby proti ústřednímu vedení podnik, by mohl mít negativní dopad na vztahy uvnitř skupiny. Krom toho, pokud by tato žaloba byla neúspěšná, neměli by již zaměstnanci žádné prostředky, jak získat požadované informace.

26. Rada zaměstnanců, německá vláda a Komise naopak navrhují, aby bylo na otázku odpovězeno kladně, a to z důvodů uvedených níže.

27. Pokud jde o mne, musím hned v úvodu poznamenat, že argumenty dovolávané ADS Anker na podporu jejího tvrzení nepovažuji za přesvědčivé. Její argumenty jsou založeny spíše na účelových důvodech než na výkladu ustanovení směrnice. Za přesvědčivější naopak považuji logické a systematické argumenty a argumenty vycházející z textu předložené na podporu opačného tvrzení, které se nyní pokusím vyložit.

28. Především musím připomenout, že, jak jsem uvedl ve svém stanovisku předloženém ve věci Kühne & Nagel, „systém upravený směrnicí se opírá o úlohu ústředního vedení podniku nebo skupiny podniků působící na území Společenství, kterému čl. 4 odst. 1 směrnice jakožto skutečnému rozhodovacímu ústředí podniku nebo skupiny přiděluje prvotní odpovědnost za dosažení cíle, který

tato směrnice sleduje“ [8]. Tato odpovědnost zahrnuje „povinnost vyhovět všemi dostupnými prostředky veškerým požadavkům spojeným se zřízením evropské rady zaměstnanců nebo vytvořením postupu pro informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci ve smyslu směrnice, s jediným omezením, a sice, aby byla činnost vyžadovaná na ústředním vedení pro tento účel skutečně *nezbytná*“ [9]. Z toho vyplývá, že ústřední vedení má „povinnost vytvořit veškeré materiální a logistické podmínky a nástroje, aby jednání se zástupci zaměstnanců mohla řádně proběhnout“ [10].

29. Nezbytným důsledkem takovéto povinnosti je bezpochyby i to, že zaměstnancům mají být sdělovány veškeré informace nezbytné pro výkon práva požadovat zahájení jednání o zřízení evropské rady zaměstnanců, které je jim přiznáno čl. 5 odst. 1 směrnice. Nicméně tvrzení, že tato povinnost je uložena pouze, pokud zaměstnanci požádají o informace přímo ústřední vedení, a nikoli pokud žádost podají jiné podniky skupiny, by znamenalo bezdůvodné a nelogické omezení širokého rozsahu čl. 4 odst. 1 směrnice a zúžení odpovědnosti, kterou, jak jsem uvedl výše, tato směrnice jasně kvalifikuje jako prvotní a všeobecnou.

30. Jelikož toto ustanovení, jak správně uvedla Komise, ukládá ústřednímu vedení odpovědnost za vytvoření podmínek nezbytných pro zřízení evropské rady zaměstnanců – dodávám, že ji ukládá, protože ústřední vedení zastupuje celou skupinu – tato odpovědnost zahrnuje nejen povinnost poskytovat informace požadované za tímto účelem přímo orgánům zastupujícím zaměstnance, ale i povinnost poskytovat tyto informace jiným podnikům skupiny, které v tomto smyslu obdržely žádost od svých zaměstnanců.

31. Jinými slovy, požádají-li interní orgány zastupující zaměstnance podniku tento podnik o informace za účelem výkonu práv, které jim přiznává tato směrnice, a pokud podniky tyto informace nemají, jsou splněny podmínky pro použití čl. 4 odst. 1 směrnice, zejména podmínky pro to, aby měly podniky skupiny právo požádat o informace ústřední vedení a aby jim ústřední vedení bylo povinno tyto informace poskytnout za účelem vytvoření podmínek pro zřízení rady zaměstnanců, což je právě cílem tohoto ustanovení.

32. Připomínám, že v opačném případě by byl značně omezen rozsah povinnosti uložené ústřednímu vedení tímto ustanovením

8 — Viz bod 29 mého stanoviska ve věci C-440/00, Kühne & Nagel.

9 — Tamtéž.

10 — Viz bod 30 mého stanoviska ve věci C-440/00, Kühne & Nagel.

a došlo by, jak uvádí německá vláda a rada zaměstnanců, k porušení zásady užitečného účinku směrnice, která ukládá povinnosti s cílem usnadnit, a nikoliv bránit zřízení evropských rad zaměstnanců.

33. Přijmeme-li zde kritizované pojetí, pak namísto aby byli zaměstnanci povzbuzeni ve výkonu práv, která jim přiznává směrnice, byli by od výkonu těchto práv odrazeni tím, že by jim byly k tomuto účelu bez jakéhokoliv objektivního odůvodnění uloženy nákladné a složité, a tedy frustrující úkoly, čímž by se v rozporu s výše uvedenou zásadou užitečného účinku mařilo dosažení cíle, jehož podporu tato směrnice výslovně stanoví. Jak správně uvedla rada zaměstnanců, stačí vzít v úvahu potíže, jimž by byli zaměstnanci vystaveni při získávání informací nezbytných pro žádost o zahájení jednání od ústředního vedení, pokud by se toto ústřední vedení nacházelo v jiném členském státu, než je členský stát, ve kterém mají zaměstnanci pobyt.

34. Tolik, pokud jde o ústřední vedení a povinnosti, které mu náleží. V tomto směru lze vyvodit ještě další argument v uvedeném smyslu, budeme-li o této otázce uvažovat z pohledu jednotlivých podniků skupiny. Jak totiž správně uvedla německá vláda, určil-li rozsudek Bofrost*, že každý z těchto podniků má podle směrnice povinnost poskytnout vlastním interním orgánům zastupujícím zaměstnance „informace nezbytné pro zahájení jednání o zřízení evropské rady zaměstnanců nebo o vytvoření postupu nadnárodního informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci“ [11], musí být těmto podnikům rovněž nutně přiznáno právo na získání informací od ústředního vedení.

35. Na základě výše uvedeného jsem si vědom, že by mohly vzniknout potíže ohledně možnosti skutečného dodržování dotčené povinnosti v případě, že ústřední vedení a jednotlivé podniky působí v různých členských státech (někdy dokonce i když působí v témž státě). Je však třeba v tomto ohledu připomenout, že na základě čl. 14 odst. 1 směrnice jsou členské státy povinny přijmout nejen „[...] právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí“, ale rovněž „[...] veškerá nezbytná opatření, která jim umožní kdykoli zajistit *výsledky* uložené touto směrnicí [...]“ [12]. Dále na základě čl. 11 odst. 3 musí zajistit, „aby byla k dispozici správní nebo soudní řízení, která umožní domoci se splnění povinností vyplývajících z této směrnice“.

11 — Viz výše uvedený rozsudek Bofrost*, bod 39.

12 — Zdůrazněno mnou.

36. Tato ustanovení ukládají zvláště výslovně a podrobně členským státům povinnost dosáhnout výsledku, která v některých případech jde i nad rámec obecných povinností provedení do vnitrostátního práva, které jsou obvykle stanoveny směrnicemi Společenství. Z toho vyplývá, že členské státy jsou povinny zavést veškeré nezbytné nástroje, aby plně zaručily plnění povinností vyplývajících z čl. 4 odst. 1 směrnice a aby i v případě, že neexistují výslovná ustanovení v tomto smyslu, byla dodržována vnitrostátní ustanovení, kterými je směrnice provedena, nebo aby byl v případě potřeby právní řád jako celek vykládán v souladu s výslovným cílem této směrnice.

37. Na základě předchozích úvah se domnívám, že na první předběžnou otázku je třeba odpovědět, že články 4 a 14 směrnice musejí být vykládány v tom smyslu, že členské státy jsou zavázány k uložení povinnosti podniku usazenému na svém území, který je třeba považovat za ústřední vedení skupiny podniků působící na území Společenství ve smyslu směrnice poskytovat podnikům skupiny usazeným na území jiných členských států informace požadované na těchto podnicích jejich interními orgány zastupujícími zaměstnance, pokud tyto informace tyto podniky nevlastní a pokud jsou nezbytné ke zřízení evropské rady zaměstnanců nebo k zavedení postupu pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci.

B – *K druhé předběžné otázce*

38. Druhou otázkou postupující soud žádá Soudní dvůr, aby upřesnil rozsah této povinnosti v případě, že uznává existenci informační povinnosti ústředního vedení vůči jiným podnikům skupiny. Tato předběžná otázka je prakticky totožná, *mutatis mutandis*, s druhou otázkou ve věci Kühne & Nagel.

39. V tomto ohledu rada zaměstnanců konstatuje, že cílem práva na informace stanoveného v čl. 5 EBRG je nejen umožnit zaměstnancům dozvědět se, zda jsou splněny podmínky pro vytvoření evropské rady zaměstnanců, ale také umožnit jim získat veškeré údaje nezbytné k jejímu případnému zřízení. Vzhledem k tomu, že článek 5 této směrnice stanoví, že evropská rada zaměstnanců může být zřízena na žádost alespoň 100 zaměstnanců nebo jejich zástupců alespoň ze dvou podniků působících na území alespoň dvou členských států, musí být zaměstnanci závodu nebo podniku, kteří chtějí prosadit zřízení této rady, informováni o obecných skutečnostech týkajících se orgánů zastupujících zaměstnance nebo jejich zástupců v jiných podnicích či závodech patřících ke skupině. Je tedy namístě odpovědět na druhou otázku kladně.

40. Německá vláda rovněž tvrdí, že je třeba na tuto otázku odpovědět kladně, a odkazuje pouze na svá vyjádření předložená k druhé předběžné otázce ve věci C-440/00.

41. ADS Anker naopak tvrdí, že je třeba na tuto otázku odpovědět záporně, a to ze dvou důvodů. Zaprvé proto, že by žádost o informace týkající se označení orgánů zastupujících zaměstnance a jejich zástupců, kteří se mají jménem zaměstnanců podniků nebo jménem zaměstnanců jim podřízených podniků podílet na zřízení evropské rady zaměstnanců, byla příliš neurčitá. Tato neurčitost by ústřednímu vedení ukládala povinnost určit, které informace jsou nezbytné pro zřízení evropské rady zaměstnanců, ačkoli tento úkol náleží zaměstnancům, kteří převzali iniciativu k jejímu zřízení. Zadruhé nejsou tyto informace podle názoru ADS Anker nezbytné pro podání žádosti na základě čl. 5 odst. 1 směrnice, a zaměstnanci tudíž nejsou oprávněni je požadovat.

42. Komise s odvoláním na rozsudek Soudního dvora ve věci Bofrost* tvrdí, že na tuto otázku je třeba odpovědět v tom smyslu, že podnik je povinen poskytnout orgánům zastupujícím vlastní zaměstnance označení orgánů zastupujících zaměstnance a jejich zástupců, kteří se jménem zaměstnanců podniků nebo jménem zaměstnanců jim podřízených podniků mohou podílet na zřízení evropské rady zaměstnanců, pokud má tyto informace k dispozici nebo je může opatřit a pokud podle názoru vnitrostátního soudu jsou tyto informace nezbytné k zahájení jednání o zřízení evropské rady zaměstnanců.

43. Pokud jde o mne, nemám důvod měnit postoj, který jsem v tomto ohledu zaujal ve svém stanovisku ve věci Kühne & Nagel a na který si nyní dovoluji odkázat [13]. Podle mého názoru je tedy na tuto otázku nutno odpovědět v tom smyslu, že ústřední vedení skupiny je povinno poskytnout ostatním podnikům skupiny, pokud tyto podniky obdržely v tomto smyslu žádost od interních orgánů zastupujících zaměstnance, informace týkající se označení orgánů zastupujících zaměstnance a jejich zástupců, kteří se mají jménem zaměstnanců podniků nebo jménem zaměstnanců jim podřízených podniků podílet na zřízení evropské rady zaměstnanců, pokud podle názoru vnitrostátního soudu jsou tyto informace nezbytné k zahájení jednání o zřízení evropské rady zaměstnanců v rámci této skupiny.

13 — Viz body 41 až 44 mého stanoviska ve věci C-440/00, Kühne & Nagel.

V – Závěry

44. Ve světle výše uvedených úvah navrhuji Soudnímu dvoru, aby na předběžné otázky položené usnesením Arbeitsgericht Bielefeld ze dne 24. července 2001 odpověděl takto:

„1. Články 4 a 14 směrnice Rady 94/45/ES ze dne 22. září 1994 o zřízení evropské rady zaměstnanců nebo vytvoření postupu pro informování zaměstnanců a projednání se zaměstnanci v podnicích působících na území Společenství a skupinách podniků působících na území Společenství musejí být vykládány v tom smyslu, že členské státy jsou zavázány k uložení povinnosti podniku usazenému na jejich území, který je ústředním vedením skupiny podniků působící na území Společenství ve smyslu této směrnice, poskytovat podnikům skupiny usazeným v jiných členských státech informace požadované na těchto jiných podnicích interními orgány zastupujícími zaměstnance, pokud tyto informace tyto podniky nevlastní a pokud jsou nezbytné k zahájení jednání o zřízení evropské rady zaměstnanců nebo o vytvoření postupu pro informování zaměstnanců a projednávání se zaměstnanci.

2. Ústřední vedení skupiny je povinno poskytnout jinému podniku skupiny, který o to požádá, pokud tento podnik obdrží v tomto smyslu žádost od interních orgánů zastupujících zaměstnance, informace týkající se označení orgánů zastupujících zaměstnance a jejich zástupců, kteří se mají jménem zaměstnanců podniků nebo jménem zaměstnanců jim podřízených podniků podílet na zřízení evropské rady zaměstnanců, pokud podle názoru vnitrostátního soudu jsou tyto informace nezbytné k zahájení jednání o zřízení evropské rady zaměstnanců v této skupině."